

Jaarverslag

2020

Voorwoord

We hebben een bizar jaar achter de rug. Vanaf het begin van de coronacrisis moesten we de hele partij digitaliseren. Bijeenkomsten werden afgezegd of verplaatst, onze vergaderingen en festivals vonden vanaf dat moment digitaal plaats. Door heel het land stonden VVD'ers op om elkaar te helpen. De partij bleef in beweging en dat was hartstikke mooi om te zien!

2020 stond in het teken van de voorbereidingen op de Tweede Kamerverkiezingen. Ook dat moest door de coronacrisis op een andere manier. Het zag er al naar uit dat we vooral een digitale campagne moesten gaan voeren. Ook het vaststellen van het verkiezingsprogramma en de daarbij behorende Algemene Vergadering vond digitaal plaats.

Nadat we jarenlang een dalende trend zagen in ons ledenaantal, hebben we afgelopen jaar afgesloten met groene cijfers. En dat is fantastisch. Door heel veel mensen is er hard gewerkt om ervoor te zorgen dat we dit jaar meer mensen aan onze partij weten te binden. Goed om te zien dat dat nu eindelijk lijkt te lukken. Ik blijf het bijzonder vinden dat mensen, in een tijd waarin het niet meer gebruikelijk is om lid te worden van een politieke partij, toch onderdeel willen uitmaken van onze club. Want leden zijn voor de VVD ontzettend belangrijk. Zij zijn de graadmeter van onze club. Prachtig dat we die 25 duizend leden hebben behaald. Een prestatie waar we allemaal trots op mogen zijn.

Ook werden er het afgelopen jaar veel voorbereidingen getroffen voor de verkiezingen. Inmiddels weten we dat we voor de vierde keer op rij de grootste partij van Nederland zijn geworden. Dat is historisch. Want juist nu, in coronatijd, moeten we opstaan als VVD en Nederland laten zien dat wij de juiste partij zijn om ons land uit de crisis te loodsen.

Onze club begint steeds meer te bruisen, niet alleen vanuit Den Haag maar zeker en vooral ook lokaal. En dat is maar goed ook. De VVD is niet alleen maar een partij met politici, nee. We zijn een brede volkspartij rechts van het midden. Laten we daar de komende jaren aan door bouwen. Dan zie ik die ledenstijging met optimisme tegemoet!

Hopelijk komen we elkaar snel weer (digitaal) tegen!

Christianne van der Wal – Zeggelink
Partijvoorzitter

▶ 1. De Vereniging

Hoofdbestuur

Het hoofdbestuur vergaderde in het jaar 2020 (digitaal) 12 keer, namelijk op 13 januari, 10 februari, 9 maart, 20 april, 25 mei, 29 juni, 7 september, 12 oktober, 26 oktober, 16 november, 30 november en 14 december. Het hoofdbestuur kwam tweemaal in retraite bijeen. Dit was op 24 en 25 januari te Zeist en op 27 november te Lunteren.

In het jaar 2020 is het hoofdbestuur als volgt samengesteld:

- C. (Christianne) van der Wal-Zeggelink, partijvoorzitter;
- E.J.M. (Eric) Wetzels, vicevoorzitter, tot 29 mei 2020;
- O. (Onno) Hoes, vicevoorzitter, vanaf 29 mei 2020;
- A.G. (Mendy) van Veen – Koopal, algemeen secretaris, tot 12 december 2020;
- S.J.A. (Stephanie) ter Borg, algemeen secretaris, vanaf 12 december 2020;
- A. (Ton) van Nimwegen, landelijk penningmeester;
- M.J.M. (Michiel) Krom, bestuurslid Communicatie en Campagne, tot 29 mei 2020;
- L.W. (Lennart) Salemink, bestuurslid Communicatie en Campagne, vanaf 29 mei 2020;
- M. (Marjolijn) Bergmann – van Leeuwen, bestuurslid Opleidingen en Talentmanagement vanaf 29 mei 2020;
- R.E. (René) de Heer, bestuurslid Ledenwerving en Fondsenwerving.

Adviseurs:

- M. (Mark) Rutte, namens de VVD-leden in de regering;
- A. (Annemarie) Jorritsma-Lebbink, namens de VVD-fractie in de Eerste Kamer der Staten-Generaal;
- K.H.D.M. (Klaas) Dijkhoff, namens de VVD-fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal;
- B. (Bas) van 't Wout, namens de VVD-fractie in de Tweede Kamer der Staten-Generaal, tot 1 juli 2020;
- M. (Malik) Azmani, namens de VVD-delegatie in het Europees Parlement;
- A.J. (Arjen) Gerritsen, namens de VVD-Bestuurdersvereniging,
- R.M. Oudshoorn, namens de JOVD, tot 12 oktober 2020;
- H. Wendel, namens de JOVD, vanaf 12 oktober 2020.

De portefeuilleverdeling binnen het hoofdbestuur zag er eind 2020 als volgt uit:

Hoofdbestuurslid	Primair	Tweede portefeuillehouder
Partijvoorzitter	<ul style="list-style-type: none"> Algehele leiding en coördinatie Kabinet/Fracties/Politieke Partijen Media Benoemingen en Kandidatenlijsten Voorzitter Landelijk Bestuursoverleg Voorzitter Kernteam Voorzitter Ivo Opstelten Foundation Voorzitter BPO VVD-Bestuurdersvereniging 	<ul style="list-style-type: none"> Integriteit
Vicevoorzitter	<ul style="list-style-type: none"> Thematische Netwerken VVD-dagen Discussiebijeenkomsten Verkiezingsprogramma commissies Internationaal (ontvangst internationale delegaties) Teldersstichting 	<ul style="list-style-type: none"> Plaatsvervangend voorzitter
Algemeen Secretaris	<ul style="list-style-type: none"> Congressen en ALV Statuten, Reglementen en Jaarplan Bewaking besluitvormingstrajecten Troubleshooting Regio's en Lokale Netwerken Mijn VVD JOVD Secretaris Ivo Opstelten Foundation 	<ul style="list-style-type: none"> Plaatsvervangend algemeen penningmeester
Penningmeester	<ul style="list-style-type: none"> Financieel beheer van de partij Contributie en subsidiestromen Ledenadministratie Automatisering Integriteit Penningmeester Ivo Opstelten Foundation 	<ul style="list-style-type: none"> Plaatsvervangend algemeen secretaris Troubleshooting Fondsenwerving en ledenwerving
Bestuurslid Opleidingen, Trainingen en Talentmanagement	<ul style="list-style-type: none"> Opleiding en training Permanente Scouting Talentmanagement Stuurgroep Haya Internationaal (algemeen, stuurgroep internationaal, MATRA en SHIRAKA, strategie en contacten ALDE en LI) Curator Teldersstichting 	<ul style="list-style-type: none"> Benoemingen en Kandidatenlijsten Communicatie en campagne VBV
Bestuurslid Communicatie en Campagne	<ul style="list-style-type: none"> Communicatie Permanente campagne Verkiezingscampagnes Voorlichting 	<ul style="list-style-type: none"> Contactpersoon Haya
Bestuurslid Leden- en Fondsenwerving	<ul style="list-style-type: none"> Fondsenwerving Ledenwerving Ledenbehoud 	<ul style="list-style-type: none"> Contributie en subsidiestromen Ledenadministratie

NB: met de benoemingen van Marjolijn Bergmann-van Leeuwen en Lennart Salemink in mei 2020 zijn de portefeuilles 'Internationaal' en 'curator Teldersstichting' overgegaan naar bestuurslid Communicatie en Campagne

Het Landelijk Bestuursoverleg (LBO)

Het hoofdbestuur voert periodiek overleg met de regiovoorzitters, genaamd het Landelijk Bestuursoverleg.

Het Landelijk Bestuursoverleg vond in 2020 zevenmaal (digitaal) plaats, te weten op 7 maart, 29 april, 7 juli, 19 september, 24 oktober, 2 november en 28 november.

De voorzitters van de regio's worden benoemd door de ledenvergadering van de regio. De voorzitter van de regio Internationaal wordt benoemd door de Algemene Vergadering.

De voorzitters van de regio's in 2020 zijn:

- Regio Utrecht: R.B. (Richard) Nijhoff;
- Regio Flevoland: M.(Martin) Swaters;
- Regio Drenthe: R. (René) Laan;
- Regio Groningen: J.F. (Janneke) Snijder-Hazelhoff, als kwartiermaker tot 27 januari 2020;
- Regio Groningen: J.A. (Jolanda) Hekman, vanaf 27 januari 2020;
- Regio Friesland: G. (Ger) Jaarsma, als kwartiermaker tot 9 februari 2020;
- Regio Friesland: Z. (Zwany) van Brussel – Wiebenga, vanaf 9 februari 2020
- Regio Noord-Holland: R.E. (Robert) Vermeulen;
- Regio Oost: P.H. (Peter) Sniijders;
- Regio Zuid: O. (Onno) Hoes, tot 29 mei 2020;
- Regio Zuid: S.H.M (Stephan) Satijn, vanaf 29 mei 2020;
- Regio Zuid-Holland: C. (Christel) Mourik, vanaf 9 december 2019;
- Regio Internationaal: J.H. (Jock) Geselschap.

Algemeen Secretariaat

Op donderdag 12 maart 2020 is besloten dat de collega's van het Algemeen Secretariaat vanaf dat moment vanuit huis werken. En dat is nog de situatie tot op de dag van vandaag. Het is gelukt om met hetzelfde enthousiasme, energie en plezier invulling te geven aan de ondersteunde rol voor en met onze leden.

In 2020 is de Vernieuwingsagenda verder uitgevoerd met als speerpunten 1) de voorbereidingen voor de Tweede Kamerverkiezingen op 17 maart 2021, 2) ledenwerving- en behoud en 3) Lokaal Centraal.

Als gevolg van corona heeft het hoofdbestuur in maart 2020 besloten om alle bijeenkomsten digitaal te organiseren. Dit heeft niet alleen een grote impact gehad op het Algemeen Secretariaat maar ook op de vereniging, lokale netwerken en regio's. Wij zijn er in geslaagd om snel een digitaliseringsslag te maken om op die manier digitale bijeenkomsten, vergaderingen etc. te organiseren. Ook hier is de lat iedere keer een stukje hoger gelegd.

In aanloop naar de verkiezingen is nadrukkelijk gekozen het verkiezingsprogramma te schrijven met de leden. Begin 2020 is een aantal fysieke bijeenkomsten georganiseerd. Als gevolg van corona heeft dit, mede dankzij de inzet van de thematische netwerken, een digitaal vervolg gekregen. Het proces van het bespreken van de meer dan 1000 amendementen en het vaststellen van het verkiezingsprogramma heeft geheel digitaal plaatsgevonden in verschillende digitale deelsessies en vervolgens een 'marathon-vergadering' van 9,5 uur op 12 december.

In 2020 is samen met de lokale netwerken en regio's ingezet op ledenwerving- en behoud. Dit heeft geresulteerd, na een jarenlange daling, in een groei van 4,7%!

Als gevolg van het vertrek van een aantal collega's is het team van het Algemeen Secretariaat versterkt met een aantal nieuwe collega's op het gebied van ledenservice en campagne. En daarnaast heeft een groot aantal studenten stage gelopen bij het Algemeen Secretariaat met name rondom de campagne.

Algemene Vergadering 2020

Net zoals alle andere evenementen kon ook de Algemene Vergadering niet fysiek worden georganiseerd in het voorjaar. Derhalve is er besloten om de Algemene Vergadering te annuleren en de besluitvorming schriftelijk aan de leden voor te leggen.

Besluitenlijst 149e ALV
Elektronische wijze

1. De heer E.J.M. (Eric) Wetzels treedt af als vicevoorzitter van het Hoofdbestuur.
2. De heer M.J.M. (Michiel) Krom treedt af als lid van het Hoofdbestuur, met de portefeuille Communicatie en Campagne.
3. De heer L. (Lennart) Saleminck treedt af als lid van het Hoofdbestuur, met de portefeuille Opleiding en Talentmanagement.
4. De heer O. (Onno) Hoes wordt op 29 mei 2020 benoemd als vicevoorzitter van het Hoofdbestuur.
5. Mevrouw M. (Marjolijn) Bergmann-Van Leeuwen wordt op 29 mei 2020 benoemd tot lid van het Hoofdbestuur, met de portefeuille Opleiding en Talentmanagement.
6. De heer L. (Lennart) Saleminck wordt op 29 mei 2020 benoemd tot lid van het Hoofdbestuur, met de portefeuille Communicatie en Campagne.
7. Het jaarverslag over 2019 is op 5 juni 2020 goedgekeurd.
8. Het financieel jaarrapport 2019 is op 5 juni 2020 goedgekeurd. De Algemene Vergadering verleent decharge aan het Hoofdbestuur voor het in 2019 gevoerde beleid.
9. De volgende leden worden (her)benoemd tot leden van de financiële commissie voor het verslagjaar 2020:
 - De heer P. (Peter) Ouwendijk uit 's-Gravenzande
 - Mevrouw J.N. (Jeannette) Baljeu uit Rotterdam
 - De heer J. (Jack) Werkman uit Waterlandkerkje

 - Mevrouw M.C. (Marieke) Teunissen-Willemsen uit Renswoude, plaatsvervangend lid
 - De heer P.M. (Peter) Smit uit Blaricum, plaatsvervangend lid
 - De heer R.T.A. (Richard) Korteland uit Meppel, plaatsvervangend lid
10. De volgende leden treden af als leden van de financiële commissie:
 - Mevrouw P.W. (Paulien) Geerdink uit Groningen
 - De heer J.W.R. (Remco) van Lunteren uit Amersfoort
 - Mevrouw N. (Nina) Hofstra uit Vries, plaatsvervangend lid

11. De volgende leden worden herbenoemd tot leden van de Commissie van Beroep:

- Mevrouw R.F. (Rolinde) Weide (1971) uit Haren
- Mevrouw H.E. (Lysbeth) van Valkenburg-Lely (1952) uit Driebergen-Rijsenburg, plaatsvervangend lid
- De heer S.E. (Sven) Planken (1973) uit Breda, plaatsvervangend lid
- De heer H.W. (Hans) Mojet (1979) uit 's-Gravenhage, plaatsvervangend lid

In het najaar is de Algemene Vergadering op 12 december georganiseerd. In deze Algemene Vergadering is, naast de gebruikelijke agendapunten, ook het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 vastgesteld. Dit heeft geresulteerd in een marathon (online) vergadering die negen uur heeft geduurd. Aan tafel zaten partijvoorzitter Christianne van der Wal-Zeggelink, Algemeen Secretaris Stephanie ter Borg, penningmeester Ton van Nimwegen en de leden van de verkiezingsprogramma commissie Uri Rosenthal, Eelco Heinen en Klaas Dijkhoff.

Na een week vol deelsessies, waarin 1005 amendementen zijn afgehandeld, bleven er nog 64 amendementen over die we in de Algemene Vergadering hebben behandeld. Om tot besluitvorming te komen over deze amendementen hebben we voor het eerst digitaal met de smartphone gestemd.

Besluitenlijst 150e Algemene Vergadering

Zaterdag 12 december 2020

Deel 1

1. Partijvoorzitter C. (Christianne) van der Wal-Zeggelink opent de 150e Algemene Vergadering op zaterdag 12 december 2020 om 10:00. Dit is de eerste Algemene Vergadering van de VVD die volledig digitaal plaatsvindt.

2. De heer J.H.H. (Joey) Leeuwinga uit Bovenkarspel, mevrouw V.M. (Vanessa) Storm van 's Gravesande-Penn uit Heemstede en de heer M.A. (Murk) Eland uit Waalre worden per acclamatie benoemd tot stem- en notulencommissie.

3. Mevrouw C. (Christianne) van der Wal-Zeggelink wordt per acclamatie op 12 december 2020 herbenoemd tot Partijvoorzitter.

4. Mevrouw S.J.A. (Stephanie) ter Borg wordt per acclamatie op 12 december 2020 benoemd tot algemeen secretaris.

5. Het jaarplan voor 2021 wordt goedgekeurd.

6. De halfjaarbegroting voor 2021 wordt goedgekeurd.

7. De volgende leden worden per acclamatie benoemd tot leden van de Permanente Scoutingscommissie:

- De heer B.J. (Bruno) Bruins
- De heer P. (Paul) de Krom

8. Er wordt vanaf 1 januari 2021 gestart met een proef voor 2 jaar voor nieuwe leden waarbij zij de mogelijkheid hebben om zelf het contributiebedrag te bepalen.

9. Motie 1:

Het lokaal netwerk Achterhoek roept de Tweede Kamerfractie op:

1) Aandacht voor de Achterhoek bij de toewijzing van het recent door Minister Ollongren in haar brief van 6 november 2020 aangekondigde volkshuisvestingsfonds EUR 450.000.000. 2) De Provincie Gelderland te houden aan de landelijke afspraken met de provincies om 130% van de plancapaciteit te realiseren en hierbij ook aandacht te vragen voor de Achterhoek.”

De motie wordt overgenomen en is niet in stemming gebracht.

Motie 2:

De Algemene Vergadering roept het Hoofdbestuur op:

“De VVD sluit GroenLinks voor de periode 2021-2025 uit van deelname aan eventuele coalitiebesprekingen. Overwegende dat; gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht afkomst, huidskleur of gender, een liberale kernwaarde is. Constateert dat GroenLinks met het op plaats negen van de kieslijst zetten van Kauthar Bouchallikht lijnrecht ingaat tegen de liberale kernwaarden en dat het onmogelijk is de opvattingen van hun kandidaat en daarmee bij uitbreiding GroenLinks te verenigen met die van de VVD.”

De motie wordt, na in stemming te zijn gebracht, verworpen.

Motie 3:

Het lokaal netwerk Utrecht roept het hoofdbestuur op:

“Het lokaal netwerk Utrecht verzoekt het Hoofdbestuur om aan de 151e Algemene Vergadering een wijziging van het Huishoudelijk Reglement voor te leggen welke bewerkstelligt dat informatie bedoeld in artikelen 48.1, 60.1, en 72.1 drie maanden eerder beschikbaar komt. Hierin staat dat het Hoofdbestuur uiterlijk 1 januari informatie publiceert over de kandidaatstellingsprocedure (en dikwijls ook handreikingen en sjablonen voor het kaderstellend advies, en bijbehorende profielschetsen voor liberale politici). Voor besturen die hun kaderstellend advies al op de najaars-LV vaststellen komen de tijdslijnen, sjablonen, en andere documenten m.b.t. de kandidaatstellingsprocedure op 1 januari te laat. Voorstel is deze deadline in het HR drie maanden te vervroegen. Derhalve de motie om in artikel 48.1, 60.1, en 72.1 van het Huishoudelijk Reglement het woord ‘1 januari’ met ‘1 oktober, twee jaar voor de verkiezingen’ te vervangen.”

De motie wordt overgenomen en is niet in stemming gebracht.

Motie 4:

De Algemene Vergadering roept het Hoofdbestuur op:

“Het lokaal netwerk VVD IJmond wordt met regelmaat geconfronteerd met leden die de volledige contributie niet kunnen betalen. Door elk jaar bij het opsturen van de contributie-nota's de leden op de artikelen 6.1 Statuten en 36.4 HR te wijzen, bestaat de kans dat meer leden dan gebruikelijk deze kans grijpen en het lidmaatschap niet gaan opzeggen vanwege de financiële draagkracht. Daarnaast roept de vergadering het Hoofdbestuur op om te studeren op een andere contributie structuur.”

De motie is na behandeling door het Hoofdbestuur en de toezegging van het Hoofdbestuur dat deze motie wordt meegenomen in de discussie over de vereenvoudiging van het contributiestelsel niet in stemming gebracht.

10. Partijvoorzitter C. (Christianne) van der Wal-Zeggelink sluit het eerste deel van de 150e Algemene Vergadering op zaterdag 12 december om 11:05 uur.

Deel 2

11. Partijvoorzitter C. (Christianne) van der Wal-Zeggelink opent het tweede deel van de 150e Algemene Vergadering op zaterdag 12 december 11:20.

12. Na de deelsessies waarin de 1005 ingediende amendementen op het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen zijn besproken, zijn er 66 amendementen overgebleven die plenair behandeld worden.

13.

Amendementnummer	Uitslag van de stemming
1	Tegen 73%
2	Tegen 71%
6	Tegen 77%
7	Ingetrokken
14	Tegen 85%
38	Tegen 79%
63	Tegen 73%
78	Tegen 73%
69	Voor 57%
104	Ingetrokken
112	Ingetrokken
113	Ingetrokken
114	Ingetrokken
880	Tegen 62%
885	Tegen 69%
791	Voor 57%
115	Vervallen door aannemen 791
163	Ingetrokken
170	Tegen 51%
198	Tegen 51%
199	Tegen 51%
182	Tegen 55%
206	Ingetrokken
212	Tegen 74%
236	Tegen 73%
241	Tegen 73%
245	Voor 55%
262	Tegen 81%
272	Tegen 83%
277	Tegen 81%
306	Indiener niet aanwezig
337	Tegen 57%
350	Ingetrokken
428	Ingetrokken
454	Tegen 68%
479	Voor 71%
558	Tegen 59%
604	Tegen 52%
607	Voor 52%
609	Vervallen door aannemen 607
652	Tegen 73%
676	Tegen 68%
679	Indiener niet aanwezig
688	Tegen 60%

718	Tegen 62%
719	Tegen 63%
720	Tegen 63%
721	Tegen 63%
755	Ingetrokken wegens compromis
756	Ingetrokken wegens compromis
757	Ingetrokken wegens compromis
758	Ingetrokken wegens compromis
759	Ingetrokken wegens compromis
763	Tegen 73%
781	Tegen 64%
730	Tegen 71%
815	Tegen 76%
816	Tegen 75%
866	Tegen 68%
849	Indiener niet aanwezig
850	Tegen 54%
862	Tegen 84%
870	Voor 51%
912	Indiener niet aanwezig
972	Ingetrokken wegens compromis
993	Ingetrokken wegens compromis

14. Het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 is na de behandeling van de 66 plenaire amendementen vastgesteld.

15. Partijvoorzitter C. (Christianne) van der Wal-Zeggelink sluit het tweede deel van de 150e Algemene Vergadering op zaterdag 12 december 2020 om 19:30 uur.

Commissie van Onderzoek

De Commissie van Onderzoek bestaat uit de algemeen secretaris en de landelijk penningmeester en wordt ondersteund door een medewerker van het Algemeen Secretariaat. In het verslagjaar was tweemaal een Commissie van Onderzoek actief. Dit betreft de volgende gevallen: **Apeldoorn en Regio Oost**.

Een lid uit lokaal netwerk Apeldoorn heeft zich aangemeld voor het bijzonder lidmaatschap. De Commissie van Onderzoek heeft geadviseerd om het lidmaatschap om te zetten tot een bijzonder lidmaatschap. Het hoofdbestuur heeft besloten dit advies over te nemen.

Het bestuur van de Regio Oost heeft een persoon voorgedragen voor het bijzonder lidmaatschap. De Commissie van Onderzoek heeft geadviseerd om het lidmaatschap om te zetten tot een bijzonder lidmaatschap. Het hoofdbestuur heeft besloten dit advies over te nemen.

Commissie van Beroep

De Commissie van Beroep bestond in het verslagjaar 2020 uit:

- De heer P.G. (Paul) van As uit Zoetermeer, voorzitter;
- Mevrouw R.F. (Rolinde) Weide uit Haren, lid;
- De heer E. (Erik) van der Marel uit Uden, lid;
- Mevrouw H.E. (Lysbeth) van Valkenburg-Lely uit Driebergen-Rijsenburg, plaatsvervangend lid;

- De heer H.W. (Hans) Mojet uit 's-Gravenhage, plaatsvervangend lid;
- De heer S.E. (Sven) Planken uit Breda, plaatsvervangend lid.

In het verslagjaar was de Commissie van Beroep eenmaal actief. Dit betreft het volgende geval: **Tilburg**

De Commissie van Beroep heeft op 30 oktober 2020 besloten dat dit beroep niet ontvankelijk was.

Archief

Algemeen secretariaat

Op 30 januari 2020 is een groot deel van het partijarchief opgehaald en naar het documentatiecentrum Nederlandse politieke partijen (DNPP) in Groningen gebracht. Het beschreven en geordende papieren archief dat is gevormd tussen 1976 en 2013 kan daar vanaf 2021/2022 worden geraadpleegd door onderzoekers en studenten. Het is een aanvulling op het materiaal dat daar wordt bewaard sinds 1976. Bij raadpleging wordt rekening gehouden met beperkingen op de openbaarheid en met de privacy van betrokkenen. Voor inzage wordt via het DNPP altijd toestemming gevraagd bij de archivaris.

De website over 70 jaar VVD in beeld en bron, ging open voor het publiek op 24 januari 2018 en was toen meteen al aangemeld bij Google Analytics, waardoor er nu drie jaar gebruiksgegevens beschikbaar zijn. Er is een toenemend gebruik te zien. In de komende jaren wordt de website aangevuld en geactualiseerd.

	2018	2019	2020
Users	1677	1473	2919
Sessies	2412	1850	3571
Pageviews	8548	5084	9055

Beeld en Geluid

Het instituut voor Beeld en Geluid bewaart vanaf het allereerste tv-spotje (1963) in de zendtijd voor politieke partijen het audio en audiovisuele beeldmateriaal van de VVD.

Het Algemeen Secretariaat heeft bij B&G een abonnement voor directe inzage in hun database en voor het gebruik van het materiaal in eigendom van de VVD geeft het A.S. toestemming aan gebruikers zoals de publieke omroep.

Team Online heeft oude beelden gebruikt voor de tv-spot VVD - Waarom wij in de politiek zitten. De spot is vanaf september op televisie getoond en via social media verspreid en staat op YouTube.

Schenkingen

Het Algemeen Secretariaat ontvangt regelmatig oud-propaganda materiaal dat is gevonden in nalatenschappen. Dat materiaal is meestal al wel aanwezig in de archieven.

De heer Ton Robers uit Warmond heeft aan de VVD iets bijzonders geschonken: een mini-agenda uit 1933 bewaard door zijn vader Bernhard Herman Robers (1913-1996). De mini-agenda van VVD-voorganger De Liberale Staatspartij De Vrijheidsbond is gebruikt en verspreid voor de Tweede Kamerverkiezingen op 26 april 1933.

Voor 10 jaar VVD grootste partij hebben fotografen Mariëlle Ernst en Martijn Beekman hun foto's ter beschikking gesteld voor het partijarchief en de beeldbank op de geschiedeniswebsite. De VVD had van 1963 t/m 1981 huisfotograaf Hanneke Kortlandt en van 1985 t/m 2003 heeft Theo Meijer veel (beroemde) foto's gemaakt tijdens VVD gelegenheden en in de Tweede Kamer.

Radiozendtijd voor politieke partijen

De VVD maakt gebruik van de 'gratis' zendtijd op de radio. Van 1989 tot 2019 werd om de week een actueel interview met een Kamerlid opgenomen waarvan een uitzending van tien minuten gemaakt werd. In het begin heette de zender Hilversum-1, later Radio5 en de afgelopen jaren NPO5. Pieter J. Bogaers presenteerde deze uitzendingen en heeft ook verschillende landelijke en lokale commercials voor de VVD ingesproken.

Een deel van die uitzendingen is bewaard gebleven in eigen archief, een deel bij het instituut voor Beeld en Geluid. In overleg met de archivaris zal Bogaers de door hem bewaarde opnamen nog overdragen. Dit is belangrijk VVD-erfgoed.

Biografie

Er wordt gewerkt aan twee biografieën van VVD prominenten: VVD-oprichter Prof. P.J. Oud en Frits Bolkestein. De biografen zullen op hun biografie promoveren bij prof. Hans Renders, hoogleraar geschiedenis en theorie van de biografie. En bij prof.dr. Gerrit Voerman, hoogleraar ontwikkeling en functioneren van het Nederlandse en Europese partijstelsel.

► 2. Onze leden

Ledenwerving

Leden zijn en blijven de ruggengraat van elke democratische politieke partij in Nederland. De VVD, als volkspartij, wil en moet dan ook breed vertegenwoordigd zijn, wanneer de partij relevant en van belang wil blijven. Om deze reden hebben we van 2020 een jaar gemaakt dat draaide om het lid, om de VVD'er, waarbij we hoge ambities hebben gesteld met betrekking tot ledengroei, ledenbinding en ledenbehoud.

Naast de werving van nieuwe leden is er aanvullend ook aandacht gekomen voor service aan onze leden en behoud van de belangrijke achterban die we al hebben. Ook hebben we externe partners betrokken bij het proces waardoor we expertise in huis hebben gehaald waarmee we nieuwe en krachtige acties zowel off- als online op hebben gezet, welkomspakketten naar nieuwe leden hebben verstuurd en welkomsevenementen hebben verzorgd voor al onze leden. De geplande ledendagen konden door de pandemie helaas geen doorgang vinden maar wel zijn er tal van digitale bijeenkomsten voor in de plaats gekomen. Het online welkomsevenement Bakkie Doen, het evenement waar nieuwe leden maandelijks welkom worden geheten door de partijvoorzitter en de Tweede Kamerfractie, is een van onze drukbezochte digitale evenementen. Zo krijgen onze nieuwe leden meer en intensiever aandacht en zijn de bestaande leden beter betrokken geraakt.

In 2020 was er dus meer capaciteit, tijd en energie beschikbaar voor zowel het werven van nieuwe leden als voor het waarderen, verwelkomen en ondersteunen van leden. Deze positieve omslag blijkt ook uit de cijfers. Waar de partij op 1 januari 2020 nog 23.907 leden had was dit aantal een jaar later, op 1 januari 2021, gegroeid naar 25.035. De jarenlange neergang in ledencijfers is eindelijk omgebogen in een opwaartse lijn. De komende jaren proberen we deze groei duurzaam met succesvolle ledenwerfacties verder uit te breiden om die echte grote volkspartij te blijven.

Mede door deze verandering van aanpak is het besef van het belang van ledenwerven en behouden in de partij gegroeid en zien we steeds meer volksvertegenwoordigers en bestuurders zich actief inzetten voor deze zaken. Dit is voornamelijk bewerkstelligd door het betrekken en meenemen van lokale bestuursleden in het proces van werven, binden en waarderen van leden door middel van interactieve werkgroepen. Het belang van ledenwerven (en behouden) leeft echt weer in de partij. Nu is het zaak om dit als fundament te slaan en de groei van de partij duurzaam te maken.

Ledenservice

Sinds dit jaar is de service naar onze leden een extra nieuw speerpunt geworden. Kort na aanmelding van het lidmaatschap ontvangen nieuwe leden een persoonlijk welkomstbericht. Het doel hiervan is om leden zo goed mogelijk op weg te helpen binnen het lidmaatschap. Zij krijgen uitleg hoe ze in contact kunnen komen met hun lokale netwerk. De focus op ledenbehoud vertaalt zich ook naar het actief bellen van opzeggende leden. Op die manier gaan we in gesprek met als doel leden te behouden. Voor deze gesprekken hebben we belscripts ontwikkeld. Deze zijn ook gedeeld met de lokale netwerken, zodat ook zij hiervan gebruik kunnen maken. In december ontving ieder lid een persoonlijke kerstboodschap van Mark Rutte, Klaas Dijkhoff en Christianne van der Wal-Zeggelink om iedereen te bedanken voor de steun van het afgelopen jaar.

Waarderingenbeleid

Door het waarderingenbeleid van de VVD heeft het hoofdbestuur ook in 2020 weer vele leden in het zonnetje kunnen zetten. Door corona was het helaas niet mogelijk om een lintjesregen op het VVD-festival te organiseren of de waarderingen uit te laten reiken door leden van het hoofdbestuur. Toch zijn vele lokale netwerken en regio's inventief aan de slag gegaan om de verschillende waarderingsvormen online uit te reiken. Onderstaande personen hebben in 2020 een waardering ontvangen:

Mr. D.U. Stikkerplaquette

De mr. D.U. Stikkerplaquette is genoemd naar de eerste voorzitter van de VVD. Deze plaquette is bedoeld voor personen die hun sporen hebben verdiend door hun langdurige inzet en positieve inzet in het politieke bestuur.

- I. (Ilona) Lagas-Meijer
- A.J. (Arie) van Goorsel
- O. (Onno) Hoes
- F.J.R. (Frans) Pekema
- A.P.J.A.M. (Alcuin) Thijssen
- L.P.M. (Bert) Zeegers
- H.L.M. (Herman) Nijskens
- R.A.M. (René) Borger
- R.P. (Roelof Pieter) Koning
- B. (Bas) Wienbelt

Thorbeckepenning

De Thorbeckepenning wordt uitgereikt aan personen die onbezoldigd en op uitzonderlijke wijze en met grote inzet functies in de partijorganisatie hebben uitgeoefend.

- J.C.M. (Jan) Gerrits
- G.M. (Rinus) Visscher
- A. (Ad) de Jager
- H. (Rick) Faas

Tot slot, sinds eind 2020 lopen er diverse projecten om de gehele service op de lange termijn te verbeteren. We zijn de communicatie met en richting onze leden aan het analyseren om te onderzoeken wat we op dit vlak kunnen verbeteren. Dit project wordt in 2021 verder uitgewerkt.

▶ 3. Onze netwerken

Lokale netwerken

De VVD is een brede partij die in beweging is, waar je bij wilt horen, die lokaal en landelijk enthousiasme, warmte en positiviteit uitstraalt. Een vereniging waarbij de leden, dorpen en steden centraal staan. De lokale netwerken zijn het fundament van de vereniging. Deze netwerken staan immers het dichtstbij de leden.

2020 was een bijzonder jaar voor de lokale netwerken. Waar de lokale netwerken de eerste maanden nog fysieke bijeenkomsten en activiteiten konden organiseren is vanaf maart door het hoofdbestuur dringend geadviseerd om alle activiteiten digitaal te organiseren in verband met de verspreiding van het coronavirus. Even later kwamen er vanuit het Rijk maatregelen om de groepsgrootte te beperken waardoor evenementen eerst nog hybride en later alleen nog maar digitaal konden plaatsvinden. Dit was geen gemakkelijke opgave voor de lokale netwerken. Toch hebben de lokale netwerken laten zien over veel creativiteit te bezitten en zijn de netwerken na maart overgestapt op digitale activiteiten en evenementen voor de leden.

In 2020 is onze partijvoorzitter langs alle regio's gegaan tijdens een roadshow. Het plan van een fysieke roadshow werd al snel omgezet naar een hybride en later compleet digitale variant. Tijdens deze roadshow is met leden gesproken over de toekomst van onze partij. Tevens stond tijdens de roadshow het blijven activeren van onze vereniging lokaal centraal.

Gelijktijdig aan de roadshow zijn twee verenigingscoördinatoren langs een aantal lokale netwerken geweest om nader kennis te maken, besturen te ondersteunen en met als doel om per lokaal netwerk minimaal één doener in beeld te krijgen. Eind 2020 had 70% van de netwerken een eigen doener; iemand in eigen omgeving die actief werkt aan een bruisende vereniging.

Daarnaast is gewerkt aan het actief verwelkomen van nieuwe bestuursleden. Ook is er een landkaart ontwikkeld op de website van de VVD waarmee leden en geïnteresseerden gemakkelijk hun lokaal netwerk kunnen terugvinden. Tot slot is er een ledenmagazine genaamd 'n bruisende vereniging uitgebracht met daarin voorbeelden vanuit de vereniging. Hierop hebben de leden en de lokale netwerken heel enthousiast gereageerd. Daarnaast is een aantal doeners aan het woord gekomen om hun ervaringen van een bruisende en actieve vereniging te delen.

In het kader van ledenwaardering zijn in 2020 maar liefst zes V-factoren uitgereikt. De V-factor is de jaarlijkse verenigingsprijs (en waardering) voor de inzet van een lokaal- of thematisch netwerk, regio of bijzonder initiatief. Het Thematische Netwerk Internationaal, Gezondheid & Zorg en Mkb, Zzp en Familiebedrijf wonnen de V-factor evenals de lokale netwerken Rotterdam en Marklanden. Ook het Limburgs Liberaal Festijn viel in de prijzen met een V-factor. In het magazine 'n bruisende vereniging is hieraan ook de nodige aandacht besteed.

Om lokale netwerken financieel te steunen kon een beroep worden gedaan op het VVD-fonds. Het VVD-fonds is bedoeld om lokale netwerken te stimuleren en uit te dagen om creatieve (digitale) activiteiten te organiseren voor de leden. Enkele lokale netwerken hebben hiervan gebruik gemaakt.

Tot slot telde de vereniging in 2020 in totaal 13 regio's en 162 lokale netwerken.

Thematische netwerken

De VVD vindt het belangrijk dat iedereen kan meepraten, zowel mensen van binnen als buiten de partij. De thematische netwerken van de VVD spelen hierbij een belangrijke rol. De netwerken zijn de schakel tussen volksvertegenwoordigers (van lokaal tot landelijk) en mensen met een liberaal gedachtegoed. De thematische netwerken bestaan uit mensen met kennis van zaken die graag mee willen praten over bepaalde onderwerpen. De netwerken verbinden liberalen rondom thema's zoals gezondheid, duurzaamheid en economie en stellen hen in staat om hun talenten in te zetten voor onze partij en daarmee voor Nederland.

In 2020 stond het volgende centraal: het vaststellen van het verkiezingsprogramma (TK2021); de overstap naar digitale bijeenkomsten (COVID19); en de oprichting van het vierentwintigste thematisch netwerk, Migratie en Integratie.

De thematische netwerken hebben drie gemeenschappelijk doelstellingen:

1. Het verbinden van leden en liberalen
2. Stimuleren van discussie en debat binnen de partij
3. Expertise- en kennisdeling (o.a. voor bewindspersonen)

Alle netwerken werken hard aan het verwezenlijken van de gestelde hoofdlijnen. Onder leiding van de nieuwe vicevoorzitter in het Hoofdbestuur Onno Hoes en de samenwerking met het Algemeen Secretariaat is in 2020 veel gerealiseerd. In 2019 telden de thematische netwerken bij elkaar 11.294 leden. In 2020 groeiden de netwerken naar een totaal aantal van 13.961 leden (beperking: gemiddeld is één lid van twee thematische netwerken lid).

Momenteel zijn er 24 thematische netwerken actief op verschillende interessegebieden.

Thematisch netwerk	Aantal leden
Liberaal Maatschappelijk Middenveld	380
Liberaal Vrouwen Netwerk	873
Senioren in de Samenleving	327
Thematisch Netwerk Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	447
Thematisch Netwerk Cultuur en Media	384
Thematisch Netwerk Defensie	392
Thematisch Netwerk Economische Zaken en Innovatie	1263
Thematisch Netwerk Financiën	779
Thematisch Netwerk Gezondheid en Zorg	753
Thematisch Netwerk Impact van Verandering	341
Thematisch Netwerk Internationaal	1066
Thematisch Netwerk Justitie en Veiligheid	754
Thematisch Netwerk Landbouw, Natuur en Voedsel	414
Thematisch Netwerk LHBT	260
Thematisch netwerk Liberaal Groen	935
Thematisch Netwerk Migratie Integratie	122
Thematisch Netwerk MKB/Familiebedrijf & ZZP	371
Thematisch Netwerk Mobiliteit en Leefomgeving	621
Thematisch Netwerk Onderwijs	686
Thematisch Netwerk Public Professional	395
Thematisch Netwerk Sport en Bewegen	372
Thematisch Netwerk Werk en Inkomen	660
Thematisch Netwerk Wonen	556
Thematisch Netwerk Young Professional	810

Totaal

13961

Het organiseren van evenementen voor zowel leden als niet-leden

In 2020 hebben de thematische netwerken veel verschillende bijeenkomsten georganiseerd. Het begin van de coronacrisis heeft veel veranderd voor de netwerken. De thematische netwerken zijn direct overgestapt naar digitale bijeenkomsten. Deze digitale expertsessies, discussiebijeenkomsten (met Kamerleden en bewindspersonen) en bijeenkomsten met externe sprekers zijn zeer goed bevallen binnen de partij. Leden hadden de mogelijkheid om één of meerdere bijeenkomsten vanuit huis te volgen. De betrokkenheid van leden is zo in stand gebleven.

Inhoudelijk debat en Verkiezingsprogramma TK2021

De landelijke bijdrage van thematische netwerken was in 2020 anders dan normaal. De Miljoenennota dag op 19 september is volledig georganiseerd door drie thematische netwerken (Economische Zaken en Innovatie, Liberaal Groen en Financiën). Eric Wiebes, voormalig minister van Economische Zaken en Innovatie en Tweede Kamerlid Aukje de Vries openden de dag en de thematische netwerken sloten deze digitale bijeenkomst af met deelsessies. Naast deze landelijke activiteit stond dit jaar het schrijven van het verkiezingsprogramma voor de thematische netwerken centraal.

Het hoofdbestuur en de verkiezingsprogramma commissie hadden voor 2020 als doel gesteld het verkiezingsprogramma te schrijven samen met de leden van de VVD. De thematische netwerken hebben bijeenkomsten georganiseerd om samen met de leden in de vereniging inhoud en vorm te geven aan het programma. Deze bijeenkomsten werden op thema georganiseerd door het hele land. In het begin van het jaar fysiek en later hebben de sessies digitaal plaatsgevonden. De thematische netwerken hebben amendementen ingediend en later is het verkiezingsprogramma tijdens de ALV in december door alle leden vastgesteld.

Samenwerking tussen de netwerken

De samenwerking tussen thematische netwerken is in 2020 enorm versterkt. Onder andere de deelsessies voor het verkiezingsprogramma zijn in samenwerking van meerdere netwerken georganiseerd. Ook hebben de thematische netwerken andere discussiebijeenkomsten georganiseerd. De thematische netwerken hebben in 2020 ook samengewerkt met lokale netwerken. De MKB-factory is hier een mooi voorbeeld van. Hier heeft thematisch netwerk MKB-ZZP-Familiebedrijf in samenwerking met verschillende lokale netwerken een (digitale) bijeenkomst georganiseerd met ondernemer Jorrit Heinen van Heinen Delfts Blauw.

In 2020 heeft er een wijziging plaatsgevonden in het hoofdbestuur. Onno Hoes is de nieuwe vicevoorzitter geworden en is daarmee de opvolger van Eric Wetzels. Met de komst van Onno Hoes zijn ook plannen gemaakt voor het oprichten van een stuurgroep voor de thematische netwerken. Het doel is om de thematische netwerken nog beter op de kaart te zetten binnen de partij, de samenwerking onderling te versterken en de inhoudelijke bijdrage van deze netwerken te versterken. Dit samen met bekende gremia als de Haya van Somerenstichting, Teldersstichting en de VVD-bestuurdersvereniging.

► 4. Onze bestuurders en volksvertegenwoordigers

2020 was voor de VVD-bestuurdersvereniging een jaar zonder verkiezingen. Na drie jaar achter elkaar verkiezingen heeft de vereniging de focus in 2020 verlegd van nieuwe leden verwelkomen naar de nieuwe én bekende leden centraal stellen.

De belangrijkste speerpunten voor 2020 waren:

- Congressen
- De bestuurdersnetwerken
- Samenwerking creëren

Congressen

De impact van de coronacrisis op de verenigingsactiviteiten van de VVD-bestuurdersvereniging was niet gering in 2020. Traditiegetrouw stond er in 2020 weer een voorjaars- en najaarscongres van de VVD-bestuurdersvereniging gepland. Helaas heeft het bestuur van de vereniging moeten besluiten om deze congressen in de vorm die we gewend zijn af te lasten in verband met de gevolgen van het coronavirus.

Wegens een te kort tijdsbestek is er geen alternatief gevonden voor het voorjaarscongres.

Gelukkig was er veel enthousiasme binnen de VVD-bestuurdersvereniging om elkaar digitaal te ontmoeten. Omdat het bestuur het belangrijk vond om contact met haar leden te houden, heeft het bestuur van de VVD-bestuurdersvereniging een alternatief digitaal programma samengesteld op vrijdag 2 oktober.

Dit digitale programma bestond uit een livestream-sessie. In deze sessie, die werd gepresenteerd door de voorzitter van de VVD-bestuurdersvereniging Arjen Gerritsen, kwamen enkele bestuursleden aan het woord die een boodschap hadden voor de leden. Ook namen we digitaal afscheid van vicevoorzitter Pieter Heiligers en verwelkomden we de nieuwe vicevoorzitter Nanning Mol. Hierna was er de mogelijkheid voor de leden om vragen te stellen aan minister-president Mark Rutte in een exclusieve Q&A. Er werd onder andere gesproken over de coronacrisis, het sociaal domein en de gemeentelijke financiën. Na de Q&A gingen de digitale aanwezigen uiteen in zogenoemde “breakout” sessies, waardoor de aanwezigen in de mogelijkheid werden gesteld om in kleine groepjes met elkaar na te praten over het programma.

De bestuurdersnetwerken

Door middel van netwerkmogelijkheden, kennisuitwisseling en training willen wij onze leden ondersteunen en faciliteren. Onze provinciale en functionele bestuurdersnetwerken spelen hierbij een onmisbare rol. Daarom hebben wij in 2020 ingezet op het ondersteunen van de bestuurdersnetwerken.

Het was uiteraard voor vele bestuurdersnetwerken niet mogelijk om fysieke bijeenkomsten te organiseren. Gelukkig zijn er vele bestuurdersnetwerken die digitale sessies hebben georganiseerd, met uiteenlopende onderwerpen zoals stikstof en het bespreken van het verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamerverkiezingen.

In het Buitengewone Ledennetwerk van de VVD-bestuurdersvereniging zitten oud-bestuurders en politici van de VVD. In dit netwerk zit voor talloze jaren ervaring. Derhalve is het Buitengewone Ledennetwerk in 2020 verder gegaan met kijken naar hoe deze ervaring voor betekenis kan zijn voor de huidige bestuurders en politici.

Er is een pool opgericht met buitengewone leden die bereid zijn om leden van de VVD-bestuurdersvereniging te coachen. Leden van de vereniging kunnen deze coaches raadplegen wanneer zij bijvoorbeeld willen sparren over een bepaald onderwerp of over hun eigen toekomst.

Samenwerking creëren

Waar we in 2019 al begonnen waren met een samenwerkingsverband op verschillende gebieden, zijn we in 2020 doorgedaan met deze samenwerkingsverbanden. Door de coronacrisis kon dit helaas niet op de manier zoals we gewend zijn, maar er is een mooi alternatief gevonden. Zo is de VVD-bestuurdersvereniging van start gegaan met de organisatie van de vrijdagmiddag webinars. Deze webinars waren toegankelijk voor een specifieke groep bestuurders/politici, waar onderwerpen zoals het sociaal domein of de gemeentelijke financiën centraal stonden. In deze webinars konden de aanwezigen vragen stellen aan en in discussie gaan met het Tweede Kamerlid dat woordvoerder is van het onderwerp wat centraal stond. Er was veel animo voor deze webinars en het waren levendige sessies.

► 5. Onze VVD in het buitenland

VVD Internationaal heeft als voornaamste doelstellingen de internationale relaties van de VVD te onderhouden én het versterken en stabiliseren van liberale democratieën door het steunen van liberale zusterpartijen en regionale netwerken rondom de Europese Unie. In 2020 heeft VVD Internationaal de focus gelegd op de digitale opleiding van haar trainers. Tussen de Haya en VVD Internationaal heeft veel uitwisseling plaatsgevonden op het gebied van digitaal training geven en de ervaring daaromtrent. Op basis van deze gesprekken is een alomvattende handleiding over digitaal trainen opgesteld. Tevens hebben de Haya en VVD Internationaal de handen ineen geslagen om enkele veel inzetbare trainers kennis bij te brengen over het digitaal training geven. Dit gebeurde middels drie verschillende 3-uur durende Train de Trainer sessies.

Noemenswaardige digitale bijeenkomsten

Normaliter organiseert VVD Internationaal haar trainingen fysiek en in het land van bestemming, dit was vanaf eind februari 2020 niet meer mogelijk. VVD Internationaal heeft daarom al haar trainingen en evenementen digitaal voortgezet. Talloze online trainingen en evenementen werden georganiseerd met onze internationale partners, maar VVD Internationaal zette daarnaast ook enkele grote evenementen zelf op. Onder andere de 101 Academy, een digitaal trainingsinstituut waarbij erkende VVD trainers digitaal training gaven aan 300-400 deelnemers in acht verschillende trainingen variërend van liberalisme tot campagne én debat tot onderhandelen. Een tweede groot evenement waren de drie webinars 2020 through the lens of VVD International, waarbij VVD Internationaal terugkeek op de gebeurtenissen in de Verenigde Staten, Libanon en Wit-Rusland. De opnames vonden plaats in een studio in Dordrecht en via een videoverbinding werden per uitzending vier noemenswaardige sprekers uitgenodigd zoals: Pete Hoekstra (VS Ambassadeur), Daisy Mohr (NOS correspondent) en Tarek Mitri (voormalig Special representative Verenigde Naties). De uitzendingen zijn terug te kijken op het YouTube kanaal van VVD Internationaal:

<https://www.youtube.com/channel/UCaobK1H4hAU8N6r3LzdHFMA>

Programma's VVD Internationaal

VVD Internationaal neemt deel aan de MATRA en SHIRAKA programma's van het Ministerie van Buitenlandse Zaken én maakt gebruik van een gedeelte van de Wet Financiering Politieke Partijen (WFPP). Deze programma's zijn erop gericht om de op- en uitbouw van de capaciteit van zusterpartijen van Nederlandse politieke partijen in landen rondom de Europese Unie, te versterken. Door de organisatie van trainingen en het faciliteren van kennisoverdracht vult VVD Internationaal dit programma in. De programma's stellen de VVD in staat om nauw samen te werken met liberale zusterpartijen. De uitvoer van het programma vindt plaats op een vraag gestuurde basis. In 2020 was VVD Internationaal op grote schaal actief binnen het kader van de MATRA- en SHIRAKA programma's in de volgende landen: Armenië, Bosnië en Herzegovina, Georgië, Hongarije, Jordanië, Kroatië, Libanon, Litouwen, Marokko, Polen, Slovenië, Tunesië en Wit-Rusland. Een van de hoogtepunten van dit jaar waren het opzetten van de Liberal International Democratic Training Academy en een kadertraining voor politiek potentieel talent in het Midden-Oosten. Voor de verslaglegging van al deze projecten verwijzen wij u graag naar de jaarverslagen van VVD Internationaal betreffende MATRA, SHIRAKA en WFPP. De jaarverslagen zijn terug te vinden op: <https://vvdinternational.vvd.nl/>.

► 6. Een vereniging waar het talent in beeld is en wordt opgeleid

In 2020 had de Haya zich ten doel gesteld de instroom en doorstroming van talent in ieder lokaal netwerk en in iedere regio, te vergroten en te bevorderen. Het uitbreken van de corona pandemie in maart 2020 maakte het uitvoeren van de opgestelde plannen een behoorlijke uitdaging. Door direct in te zetten op digitalisering heeft de Haya een grote stap gezet in het bereikbaar houden van haar trainingsaanbod.

Uitrollen bevindingen pilot

In 2019 is de Haya begonnen met een pilot in de VVD-regio Noord (Friesland, Groningen en Drenthe) waarin onderzocht is hoe zij ervoor kan zorgen dat liberaal talent in heel Nederland opgeleid kan worden en door kan stromen. In 2020 zijn de belangrijkste lessen van deze pilot toegepast in de VVD-regio's Flevoland en Utrecht. Het belangrijkste is dat er regionaal een solide visie is op talentmanagement, waarin het organiseren van trainingen en de Regionale Masterclass en het scouten middels een Regionale Scoutingscommissie een belangrijke plek innemen.

Het contact met deze regio's, die tot 2019 de VVD-regio Midden vormden, is geïntensiveerd en er zijn bijeenkomsten georganiseerd met de besturen en belangrijkste doeners. Zo werden deze regio's extra ondersteund bij het opzetten van eigen opleidingsprogramma's en scoutingscommissies. Ook zijn de lessen uit deze pilot verwerkt in de Haya Toolbox en gedeeld met de regionale functionarissen opleidingen en talent. Hierdoor kan iedere opleidingsfunctionaris in het hele land hiermee zijn voordeel doen.

Tevens wordt er blijvend geïnvesteerd in het trainerscollectief van de Haya. Zo ook in 2020, er zijn nieuwe trainers geselecteerd in Groningen, Limburg en Zeeland; provincies waar normaliter minder trainingen worden georganiseerd. Dit kan het opleidingspeil een extra stimulans geven.

Opleidingen

Door de uitbraak van de corona pandemie zijn in 2020 als geheel lokaal minder opleidingen georganiseerd dan gebruikelijk, maar toch tenminste nog 27 fysieke trainingen in het eerste kwartaal. Wel was er een significant herstel zichtbaar in kwartaal 3 en 4 van het jaar; van een kortstondige stilval eind kwartaal 1 en kwartaal 2 via digitaal pionieren in kwartaal 3 door een selecte groep trainers naar volledig digitaal in het laatste kwartaal. De noodzakelijke versnelde omslag naar een digitaal trainingsaanbod heeft er mede voor gezorgd dat digitaal trainingen een volwaardige en effectieve manier van trainingen is geworden binnen de VVD. Concreet betekent dit ruim 20 geregistreerde trainingen per maand.

De Winnende Lijst

Ter voorbereiding op de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 is de Haya in 2020 begonnen met het updaten van het trainingsmateriaal voor "De Winnende lijst". Deze training is er op gericht lokale netwerken te helpen bij het opstellen van kandidatenlijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022. Zo wordt uitgebreid stilgestaan bij belangrijke onderdelen in de kandidaatstelling zoals procedure, het instellen en bemensen van de kandidaatstellingscommissie en uiteraard het

samenstellen van de lijst. Ook van deze training is in tempo een digitale versie ontwikkeld. Deze (digitale) training wordt aan alle regio's en lokale netwerken aangeboden. In 2020 is de training reeds in zes regio's georganiseerd.

Kadertraining

Ook landelijk heeft de Haya erop ingezet zo veel mogelijk trainingen door te laten gaan. Zo leek de laatste dag van de Kadertraining door de uitbraak van het coronavirus aanvankelijk niet door te kunnen gaan. Maar met medewerking van onze beste trainers en een professionele studio is het toch gelukt de laatste trainingsdag in digitale vorm aan te bieden. Zo konden de 65 deelnemers toch het programma afmaken en kreeg de Kadertraining voor het eerst een hybride karakter (blended learning, zowel fysiek als digitaal). Deze digitale sessie werd door deelnemers gemiddeld met een 8,3 beoordeeld. In 2021 wordt dit een vervolg gegeven met een volledig digitale editie van de Kadertraining, maar ook na de corona pandemie zal blended learning een onderdeel van de Kadertraining blijven.

Topkadertraining

Na een succesvol eerste trainingsweekend in september 2020 is er vanwege oplopende aantallen coronabesmettingen voor gekozen de rest van het programma te verplaatsen naar 2021. Dit is een bewuste keuze geweest omdat het fysiek bij elkaar komen een wezenlijk onderdeel is van het jarenlange succes van de Topkadertraining.

Kwaliteitsniveau

De Haya heeft 2020 ook gebruikt voor het verbeteren van de kwaliteit van haar trainers. Zo heeft er een telefonische inventarisatie plaatsgevonden op individueel trainersniveau ten aanzien van het vraagstuk digitaal trainen. Vervolgens is in samenwerking met VVD Internationaal voor een groep van 45 trainers door het externe bureau ICM een training in digitaal trainen georganiseerd. De bevindingen van deze training zijn meegenomen in een train-de-trainer sessie met de overige Haya-trainers om de kennis verder te verspreiden.

Talentmanagement – kandidaatstelling Tweede Kamer 2021

Voor 2020 hadden de Permanente Scoutingscommissie en Talentmanagement zich ten doel gesteld de selectieprocedure voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2021 te professionaliseren. Net als in voorgaande procedures moesten kandidaten documentatie aanleveren, op gesprek komen bij de PSC, instemmen met een sociale media- en achtergrondonderzoek, en deelnemen aan een assessmentprogramma (geannuleerd i.v.m. oplopende besmettingscijfers).

Afgelopen jaar is deze procedure gestroomlijnd en uitgebreid. Het stroomlijnen bestond uit een preselectie op basis van cv, motivatiebrief, draagvlak, en profiel, direct na het sluiten van de inschrijving. Hierdoor konden de overgebleven kandidaten een uitgebreider traject doorlopen. Daarnaast is de kandidaatstellingsprocedure uitgebreid door kandidaten te vragen meer documenten aan te leveren. Zo kon aan de hand van een uittreksel van de KVK een completer beeld worden gevormd van de zakelijke activiteiten van de kandidaten, en kon met een uittreksel van het BKR worden gecontroleerd of kandidaten geen negatieve BKR-registraties hebben.

Ook werd voor het eerst gebruik gemaakt van een online persoonlijkheidsassessment waarin gemeten werd in hoeverre kandidaten aan het door de ALV goedgekeurde profiel voor Tweede Kamerleden voldeden. De leden van de PSC zijn getraind in het gebruik van deze rapportages van het assessment, en deze rapporten zijn gebruikt als basis voor de selectiegesprekken. Dit alles heeft geleid tot een kandidatenlijst met een grote variëteit aan kandidaten vanuit alle provincies, dit heeft er mede aan bijgedragen dat de kandidatenlijst zowel binnen als buiten de partij goed is ontvangen. In totaal heeft de PSC 167 gesprekken gevoerd in 2020.

7. Ons integriteitsbewustzijn

2020 was een positief jaar op het gebied van integriteit. Zo stonden we voor het eerst sinds de oprichting van de Politieke Integriteit Index niet bovenaan in deze index wat het aantal integriteitsincidenten betreft en zijn zowel de Dilemma Commissie als de Permanente Commissie Integriteit goed bereikbaar voor de VVD leden. Om het integriteitsbeleid een stap verder te brengen heeft Nijenrode Business Universiteit in opdracht van het hoofdbestuur een evaluatie uitgevoerd van het integriteitsbeleid.

Dilemma Commissie

De Dilemma Commissie heeft als taak laagdrempelige spiegelgesprekken te voeren met VVD'ers die tegen dilemma's omtrent integriteit aanlopen. De commissie staat onder leiding van Sjoerd Potters. De andere leden zijn: Elsemieke Havenga, Wobine Buijs-Glademans, Erwin Weggemans, Jeroen Duin, Floor Vermeulen, Willemijn van Hees en Tila zur Lage.

De Dilemma Commissie heeft in 2020 16 van zulke gesprekken gevoerd.

Daarnaast heeft de Dilemma Commissie de taak het integriteitsbesef van de VVD te bewaken door het opstellen van een moresprudentiedatabase en door adviezen uit te brengen aan het hoofdbestuur. Deze moresprudentie database heeft de Dilemma Commissie vormgegeven door geanonimiseerde gespreksverslagen op te stellen van de gesprekken die de commissie voert. De leden van de Dilemma Commissie kunnen deze database raadplegen.

De leden van de Dilemma Commissie hebben in 2020 een training gevolgd van medewerkers van het Bureau Ethiek van de Rabobank. Hierin werd onder andere gesproken over het integriteitsbeleid van de Rabobank en hoe ze bij de Rabobank omgaan met de moresprudentiedatabase.

Permanente Commissie Integriteit

De Permanente Commissie Integriteit legt zich uitsluitend toe op het doen van onderzoeken. In totaal heeft deze commissie in 2020 zes meldingen van (vermeende) integriteitsschendingen ontvangen.

- In drie gevallen was de melding niet ontvankelijk. Waar mogelijk zijn de melders doorverwezen naar de juiste instanties.
- In één geval is een verkennend vooronderzoek uitgevoerd, en is op basis daarvan besloten geen verder onderzoek in te stellen.
- In twee gevallen is een onderzoek opgestart. In deze gevallen is een advies aan het hoofdbestuur gegeven.

De Permanente Commissie Integriteit stond in 2020 onder leiding van Koos Schouwenaar. De andere leden zijn: Han Moraal, Mike Jansen, Marianne Kallen-Morren en Theo Hoex.

▶ 8. Campagne

Het jaar 2020 heeft op het gebied van campagne volledig in het teken gestaan van corona en het voorbereiden van de Tweede Kamerverkiezingen op 17 maart 2021.

Ombudspolitiek

Door de ontwikkelingen rondom het coronavirus werd de VVD gedwongen het directe contact met de achterban op een nieuwe manier te organiseren. Als gevolg van de maatregelen was het voor lokale VVD'ers immers niet meer mogelijk om politiek cafés te organiseren of langs de deuren te gaan. In een tijd waarin contact met de achterban vanwege alle maatregelen juist noodzakelijk was, zorgde dat voor enorme uitdagingen.

VVD'ers door het hele land zijn met die nieuwe situatie op een geweldige manier aan de slag gegaan. Een mooi voorbeeld: in heel Nederland zijn er door VVD'ers digitale spreekuren georganiseerd, onder meer met horeca-ondernemers en met boa's. Door actief te luisteren op te halen waar zij tegenaan liepen, was de VVD politiek in staat alles te doen wat nodig was om hen te helpen de moeilijke tijd door te komen. Het bedrijven van 'ombudspolitiek', actief ophalen wat er speelt en daarmee aan de slag gaan, bleek in deze tijd zeer waardevol.

Campagne in coronatijd

De bijdrage van onze lokale campagneleiders, die werden ondersteund door hun vrijwilligers en door het netwerk van campagnecoaches, was zeer waardevol. Succesvolle initiatieven werden onderling snel gedeeld binnen de vereniging, zodat die initiatieven ook op andere plekken in het land konden worden uitgevoerd.

In de loop van het jaar is er door het campagneteam op het partijbureau geïnvesteerd in het, samen met lokale vrijwilligers, ontwikkelen van een strategie voor het voeren van campagne in coronatijd. Aanvankelijk werden er voorbereidingen getroffen om, met inachtneming van alle maatregelen, weer fysiek campagne te kunnen voeren door coronaproof langs de deuren te kunnen gaan.

Toen na de zomer werd geconcludeerd dat de situatie met het virus dat niet zou toestaan, is ervoor gekozen om vooral te investeren in het verder uitwerken van mogelijkheden om digitaal gesprekken te kunnen voeren met de kiezer. In het najaar zijn onze vrijwilligers daar, met de Tweede Kamerverkiezingen in aantocht, massaal mee aan de slag gegaan.

Noemenswaardig is ook dat de huisstijl van de VVD in het najaar van 2020 een update heeft gekregen. Met een opgefriste en tegelijkertijd herkenbare VVD-huisstijl laten we in beeld zien dat de partij een vernieuwingslag gemaakt heeft en dat de VVD in staat is zichzelf opnieuw uit te vinden. Als gevolg van de vernieuwde huisstijl, heeft ook het design van de website van de VVD een update gehad.

▶ 9. Politiek

VVD Tweede Kamerfractie

Samenstelling 21e fractie bij begin verslagjaar: 32 leden

A.A. Aartsen, B. Becker, A. van den Bosch, A. Bosman, K.H.D.M. Dijkhoff, R.J. Dijkstra, Z. El Yassini, T. van Gent, M.G.J. Harbers, R.J. Heerema, S.T.M. Hermans, D.A.N. Koerhuis, S.M.G. Koopmans, A.J.M. Laan-Geselschap, R.E. van der Linde, W.J.H. Lodders, J. Middendorp. A. Mulder, C.N.A Nijkerken – de Haan, K. Regterschot, B. Smals, O.C. Tellegen, J.Z.C.M. Tielen, H.S. Veldman, A. de Vries, A. Weverling, A.D. Wiersma, J. Van Wijngaarden, M. Wörsdörfer, B. van 't Wout, D. Yesilgöz - Zegerius, E. Ziengs.

Samenstelling 21e fractie bij einde verslagjaar: 32 leden

A.A. Aartsen, B. Becker, M.N. Bolkestein, A. van den Bosch, A. Bosman, K.H.D.M. Dijkhoff, R.J. Dijkstra, Z. El Yassini, T. van Gent, M.G.J. Harbers, R.J. Heerema, S.T.M. Hermans, D.A.N. Koerhuis, S.M.G. Koopmans, A.J.M. Laan-Geselschap, R.E. van der Linde, W.J.H. Lodders, J. Middendorp. C.N.A Nijkerken – de Haan, K. Regterschot, B. Smals, M.A.J. Snoeren, O.C. Tellegen, J.Z.C.M. Tielen, H.S. Veldman, A. de Vries, A. Weverling, A.D. Wiersma, J. Van Wijngaarden, M. Wörsdörfer, D. Yesilgöz - Zegerius, E. Ziengs.

Samenstelling van het fractiebestuur van de 21e VVD Tweede Kamerfractie:

- K.H.D.M. Dijkhoff, voorzitter
- S.T.M. Hermans, vicevoorzitter
- O.C. Tellegen, secretaris en lid Presidium
- H. Lodders, penningmeester
- R.E. van der Linde, secretaris personeel & pm-coördinaat
- B. Becker, secretaris externe contacten

Bijzondere fractiebijeenkomsten in het verslagjaar

- Op 13 januari kwam de fractie in Rijswijk bijeen voor de bespreking van het komende jaar;
- Op 28 en 29 augustus vond het jaarlijkse fractieweekend plaats in Dalfsen. Zij het met een kleiner gezelschap dan gebruikelijk, in verband met de geldende coronamaatregelen.

Vergaderingen binnen de fractie

De fractie vergadert iedere dinsdagochtend, ter voorbereiding op de Kamerweek. Op de dinsdagmiddagen komt de fractie bijeen ter bespreking van een lange termijn thema en in het najaar ter bespreking van de deelbegrotingen. Het fractiebestuur vergadert in beginsel één keer per week. De fractiecommissies bepalen zelf de vergaderfrequentie. In verband met de coronamaatregelen, heeft de fractie het grootste deel van het jaar digitaal vergaderd.

Overige

- Zowel fractie als fractieleden ontvangen enorme aantallen e-mails; de aantallen worden niet bijgehouden;
- De (dit jaar digitale) vergaderingen van de (thema)netwerken en congressen van de partij werden door fractieleden bijgewoond.

De Eerste Kamerfractie

De Eerste Kamer is een politiek orgaan dat wetsvoorstellen van de regering en initiatiefwetten vanuit de Tweede Kamer beoordeelt op met name rechtmatigheid, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Uiteraard wordt daarbij ook gekeken naar de kwaliteit en de samenhang met de overige wetgeving.

Aan het begin van het verslagjaar bestond de VVD Eerste Kamerfractie uit de volgende 12 leden: Micky Adriaansens, Alfred Arbouw, Pim van Ballekom, Mirjam de Blécourt- Wouterse, Jan Anthonie Bruijn, Reina de Bruijn-Wezeman, Eric van der Burg, Paulien Geerdink, Annemarie Jorritsma-Lebbink, Tanja Klip-Martin, Henk Jan Meijer en Roel Wever.

Van deze leden vormden Annemarie Jorritsma, Tanja Klip, Pim van Ballekom en Roel Wever het fractiebestuur, resp. als voorzitter, vice-voorzitter, penningmeester en secretaris.

In verband met zijn benoeming tot burgemeester van Heerlen bedankte Roel Wever in november als fractielid. Zijn plaats werd ingenomen door Jan Keunen. Henk Jan Meijer werd benoemd tot nieuwe secretaris van de fractie.

De fractie vergaderde tijdens de vergaderperiode iedere dinsdagochtend. De coronacrisis heeft ingrijpende gevolgen gehad voor de manier van vergaderen, niet langer tijdens een fysieke bijeenkomst in de fractiekamer maar vanaf maart via een videoplatform. Wanneer de EK-vergaderingen op dinsdag al in de ochtend begonnen vond op de voorafgaande zondag om 17.00 uur een voorbereidend video-overleg van de fractie plaats.

De plenaire vergaderingen van de Eerste Kamer vonden niet langer plaats in de plenaire vergaderzaal, maar er werd uitgeweken naar de Ridderzaal. Ook bij de verschillende Kamercommissies was fysiek vergaderen niet langer de norm maar, op een enkele uitzondering na, werd via videoplatforms overleg gevoerd.

In elke Kamercommissie hebben ongeveer vier VVD-leden zitting, deze leden vormen de fractiecommissies; een van deze leden neemt de coördinatie op zich. Eind december 2020 is de verdeling binnen de fractie als volgt:

Commissie Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis van de Koning (BiZa/AZ): Eric van der Burg (coördinator), Jan Keunen, Tanja Klip en Henk Jan Meijer;

Commissie Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO): Alfred Arbouw (coördinator), Pim van Ballekom en Annemarie Jorritsma;

Commissie Economische Zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (EZK/LNV): Tanja Klip (coördinator), Mirjam de Blécourt, Pim van Ballekom en Henk Jan Meijer;

Commissie Europese Zaken (EUZA): Pim van Ballekom (coördinator), Alfred Arbouw, Reina de Bruijn en Paulien Geerdink;

Commissie Financiën (FIN): Paulien Geerdink (coördinator), Micky Adriaansens, Pim van Ballekom en Annemarie Jorritsma;

Commissie Immigratie en Asiel/JBZ-raad (I&A/JBZ): Micky Adriaansens (coördinator), Mirjam de Blécourt, Annemarie Jorritsma en Jan Keunen;

Commissie Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving (IWO): Tanja Klip (coördinator), Alfred Arbouw, Paulien Geerdink en Henk Jan Meijer.

Commissie Justitie en Veiligheid (J&V): Henk Jan Meijer (coördinator), Micky Adriaansens, Alfred

Arbouw en Mirjam de Blécourt;

Commissie Koninkrijksrelaties (KOREL): Annemarie Jorritsma (coördinator), Micky Adriaansens, Eric van der Burg en Jan Keunen;

Commissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW): Mirjam de Blécourt (coördinator), Eric van der Burg, Reina de Bruijn en Tanja Klip;

Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW): Eric van der Burg (coördinator), Pim van Ballekom, Reina de Bruijn en Paulien Geerdink;

Commissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS): Reina de Bruijn (coördinator), Micky Adriaansens, Eric van der Burg en Jan Keunen;

Commissie Verzoekschriften: Henk Jan Meijer.

Twee leden van de VVD-fractie bekleden het voorzitterschap van een Kamercommissie: Micky Adriaansens van de Commissie VWS en Henk Jan Meijer van de Commissie IWO. Voorts is Pim van Ballekom te ondervoorzitter van de Commissie BDO; Eric van der Burg is ondervoorzitter van de Commissie SZW.

Door de nieuwe fractie werden de Mores van de VVD-EK-fractie, zoals vastgesteld in 2015, besproken en bevestigd.

Naast de Gedragscode Integriteit Eerste Kamer en de Vuistregels Integriteit van de partij kent de fractie in aanvulling daarop ook eigen integriteitsregels. De in 2016 vastgestelde regels zijn door de huidige fractie overgenomen. Ook in het verslagjaar werd in een fractievergadering speciaal aandacht besteed aan het onderwerp Integriteit. De door de Eerste Kamer benoemde externe onafhankelijke vertrouwenspersoon, drs. Carla Verwoerd, bezocht op 3 maart de fractie.

Tot maart 2020 nodigde het fractiebestuur regelmatig gasten uit vanuit de VVD partijorganisatie om, volgens een tevoren opgesteld schema, een vergadering van de fractie bij te wonen. In verband met de coronacrisis werd dat opgeschort. Wel werd Jan Keunen, die op de opvolgingsplek op de EK-kandidatenlijst stond, maandelijks uitgenodigd, tot hij in november 2020 toetrad tot de fractie. Ook vond overleg plaats met de voorzitter van de Verkiezingsprogrammacommissie, Uri Rosenthal, en met de voorzitter van de Tweede Kamerfractie, Klaas Dijkhoff. Door de fractie werd een themabespreking gehouden over de aanbevelingen van de Staatscommissie Parlementair Stelsel (Commissie Remkes), waarbij als gastsprekers werden uitgenodigd prof. dr. Joop van den Berg, voormalig EK-lid voor de PvdA, en prof. dr. Caspar van den Berg, nummer 16 op de VVD-EK-kandidatenlijst.

Andere gasten die door de fractie werden ontvangen waren Albert van de Bosch, lid van de Tweede Kamerfractie, voor het toelichten van initiatiefvoorstel Vervallen verplicht voorzitterschap commissies door raadsleden, statenleden en eilandraadsleden, en Tobias van Gent, betreffende het standpunt van de Tweede Kamerfractie over de aanbevelingen van de Commissie Remkes.

Fractieleden participeerden actief in de bijeenkomsten van de verschillende netwerken van de partij en van de deelsessies die plaatsvonden over de amendementen voor het verkiezingsprogramma. Op uitnodiging van de minister-president bracht de fractie 11 februari een bezoek aan het ministerie van Algemene Zaken en het Torentje. Op 10 november is er een digitale bijeenkomst met de minister-president geweest.

Vanuit maatschappelijke verantwoordelijkheid hecht de fractie eraan om jonge mensen in de gelegenheid te stellen kennis te maken met het parlementaire werk in de Eerste Kamer en met het liberalisme als gedachtegoed van waaruit de VVD-fractie opereert. In het verslagjaar heeft opnieuw

een stagiair met veel enthousiasme en tot wederzijdse tevredenheid stagewerkzaamheden voor de fractie kunnen verrichten. Na het vertrek van voornoemde stagiair zijn er per december twee nieuwe stagiairs aangetrokken die zich specifiek gaan richten op het sociale mediabeleid van de VVD-fractie in de Eerste Kamer.

Vanuit de Eerste Kamerfractie participeren de volgende senatoren in internationale organisaties:

- Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa (PACE): Reina de Bruijn, lid, en Paulien Geerdink, plv. lid.
- Parlementaire Assemblee van de NAVO (NATO PA): Alfred Arbouw, lid, Eric van der Burg, plv. lid.
- Parlementaire Assemblee van de OVSE: Alfred Arbouw (lid).
- Interparlementaire commissie Nederlandse Taalunie: Paulien Geerdink.
- Beneluxraad: Pim van Ballekom en Mirjam de Blécourt.
- Parlementaire Assemblee van de Unie voor de Mediterrane Regio: Reina de Bruijn.

Europees Parlement

Het jaar 2020 heeft, net zoals voor de hele wereld, voor de VVD-delegatie in het Europees Parlement vooral in het teken gestaan van de coronacrisis. Binnen de Europese Unie en het Europees Parlement draaide het voornamelijk om de aanpak en bestrijding van de coronacrisis. De werkzaamheden van het Europees Parlement konden ondanks het voornamelijk werken op afstand, door de technische mogelijkheden gelukkig wel zo goed mogelijk doorgang vinden. De VVD-delegatie heeft haar werk in de rest van 2020 voortgezet met inachtneming van alle regels in het kader van de volksgezondheid. Ondanks de beperkingen heeft de VVD-delegatie op belangrijke dossiers haar stempel weten te drukken. Door het vertrek van het Verenigd Koninkrijk op 31 januari 2020 en de herschikking van de zetels in het Europees Parlement heeft de VVD-delegatie sinds februari 2020 een extra zetel in het Europees Parlement. Op 11 februari 2020 is Bart Groothuis met terugwerkende kracht per 1 februari benoemd als lid van het Europees Parlement. Hiermee telt de VVD-delegatie vijf leden.

Malik Azmani

Delegatieleider van de VVD in het Europees Parlement

Eerste vice-fractievoorzitter van Renew Europe

- Lid van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE)
- Plv. lid van de Commissie buitenlandse zaken (AFET)
- Lid van de EP-delegatie voor de relaties met de Maghreblanden en de Arabische Maghreb Unie, inclusief EU-Marokko, EU-Tunesië en EU-Algerije.
- Lid van de EP-delegatie voor de betrekkingen met de regio ronde de Middellandse Zee.
- Plv. lid van de EP-delegatie voor de betrekkingen met Afrika, Caribisch en de Stille Zuidzee.

Sinds juli 2019 is Malik Azmani lid van het Europees Parlement. Dit is zijn eerste termijn als Europarlementariër en delegatieleider. Daarnaast is Malik Azmani gekozen tot eerste vice-president van Renew Europe, de derde politieke groep in het Europees Parlement na de EPP en S&D. Renew Europe is een nieuwe samenwerking van onder ander het Franse 'En Marche' en de reeds bestaande ALDE-groep. Op dit moment heeft de Renew Groep 98 zetels in het Europees Parlement. Als eerste vice-president geeft Malik Azmani samen met de President en rest van de Presidency vorm aan de verdere professionalisering van deze nieuwe politieke groep. Malik Azmani geeft onder meer leiding aan de coördinatoren van alle commissies en vervangt tevens de President waar nodig in de Conferentie van Presidenten, Pre Summits en het leiden van groupmeetings.

Daarnaast leidt hij de VVD delegatie en heeft er afgelopen jaar door zijn toedoen een herschikking plaatsgevonden met als doel de delegatie integraal en meer team gericht te laten werken waarbij tevens alle dossiers in de gaten worden gehouden wat betreft kansen en risico's voor de VVD. Daardoor is Malik Azmani ook beter in staat om zijn liaison functie in te vullen naar de minister-president en de fractievoorzitter van de Tweede Kamerfractie.

In het Europees Parlement heeft Malik Azmani tot slot op de inhoud vooral de focus gelegd op het in goede banen leiden van migratie. Met name aan de buitengrenzen van de Europese Unie. In september 2020 is de Europese Commissie met voorstellen gekomen voor een nieuw migratiebeleid. Eerder heeft Malik Azmani al samen met zijn Duitse collega Jan-Christoph Oetjen zich namens Renew Europe sterk gemaakt voor een nieuwe aanpak op migratie wat als blauwdruk heeft gefungeerd voor de nieuwe commissievoorstellen. Als eerste politieke groep in het Europees Parlement kwam de Renew Europe groep met een brede aanpak. Voor Malik Azmani blijft de nadruk in de nieuwe voorstellen vanuit de Europese Commissie liggen op het onder controle krijgen van de migratiestromen. Dit betekent een focus op de buitengrenzen van de Europese Unie en het maken van nieuwe afspraken met derde landen. Malik Azmani is daarnaast schaduw-rapporteur namens de Renew Groep op het crisis instrument bij een plotselinge toename van migratie, en schaduw-rapporteur nieuwe routes voor arbeidsmigratie.

De relatie met buurland Turkije is een belangrijke rol blijven spelen in 2020. Na de situatie aan de Turks-Syrische grens kwamen er in 2020 nieuwe incidenten bij. De Europese Unie zou naar een nieuwe, meer realistische relatie toe moeten met Turkije. Maar naast Turkije speelde Rusland en China ook een nadrukkelijke rol in de werkzaamheden van Malik Azmani. Malik Azmani maakt zich vooral zorgen over de afwezigheid van de Europese Unie op het geo-politieke toneel. Hij zet zich daarvoor in, in onder andere debatten, resoluties, en position papers.

Jan Huitema

- Lid van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid (ENVI)
- Plv. lid van de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling (AGRI)
- Plv. lid van de Commissie visserij (PECH)
- Rapporteur EU-actieplan voor Circulaire Economie
- Lid van de delegatie voor de betrekkingen met de Verenigde Staten.
- Plv-lid van de delegatie voor de betrekkingen met Brazilië

Jan Huitema is in juli 2019 begonnen aan zijn tweede termijn als Europarlementariër. Jan Huitema is lid van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid. Hoge prioriteit in dit mandaat heeft de Green Deal van de Europese Commissie. Belangrijkste aandachtspunt is dat de Green Deal behapbaar en betaalbaar moet blijven voor de Europese burger. En daarnaast dat schone energiebronnen zoals kernenergie niet uitgesloten moeten worden. Zo kunnen we als Europese Unie de doelstelling van 55% uitstootreductie in 2030 en klimaatneutraal in 2050 halen.

Maar 2020 draaide vooral om de uitbraak en de aanpak van de coronacrisis. De coördinatie van de aanpak en bestrijding van het virus tussen de lidstaten van de Europese Unie kwam moeizaam opgang. Ook de uitrol van de vaccins en het vaccineren gaat met horten en stoten. Jan Huitema geeft hierbij aan dat het succes van de gezamenlijke aanpak echter cruciaal is voor het draagvlak onder het beleid van de Europese Unie. Naast de aanpak van de coronacrisis richt Jan Huitema zich binnen ENVI op de beschikbaarheid van medicijnen en de aanpak van medicijnresten in het milieu.

In 2020 heeft Jan Huitema namens Renew Europe het rapporteurschap verkregen op een belangrijk onderdeel van de Green Deal, het EU-actieplan voor een circulaire economie. Nederland, en de gehele Europese Unie, is gebaat bij het hergebruik van grondstoffen omdat wij op dit moment teveel afhankelijk zijn van derde landen. Daarnaast zit er ook een groot economisch potentieel in de circulaire economie. Jan Huitema is zich in 2020 ook blijven inzetten voor de landbouw, plattelandontwikkeling en de visserij. Jan Huitema was vanuit ENVI namens Renew Europe nauw betrokken bij de ontwikkelingen rondom het nieuwe Gemeenschappelijk LandbouwBeleid (GLB) waarbij ondernemerschap, innovatie en toegevoegde waarde centraal staan.

Caroline Nagtegaal

- Lid van de Commissie vervoer en toerisme (TRAN)
- Lid van de Commissie economische en monetaire zaken (ECON)
- Vice-coördinator voor Renew vervoer en toerisme.
- Eerste vice-voorzitter van de delegatie voor de betrekkingen met het Arabisch schiereiland.
- Lid van de delegatie voor de betrekkingen met Brazilië
- Plv.-lid van de delegatie voor de betrekkingen met China
- Lid van de Commissie vervoer en toerisme (TRAN)
- Rapporteur strategie toekomstbestendige binnenvaart in Europa

Caroline Nagtegaal is in november 2017 begonnen aan haar werk als Europarlementariër na het vertrek van Cora van Nieuwenhuizen uit het Europees Parlement. Caroline Nagtegaal is in juli 2019 begonnen aan haar tweede termijn als Europarlementariër. Als lid van de Commissie vervoer en toerisme (TRAN) zet ze zich in voor het grote belang van de sector transport in de goede werking van de interne markt. Hier richt zij zich op scheepvaart, luchtvaart, weg en spoor. Caroline Nagtegaal heeft zelf het initiatief genomen binnen Renew Europe, en in het Europees Parlement, om een positiepaper te schrijven betreffende een strategie voor een duurzame, digitale en toekomstbestendige toekomst voor de Europese binnenvaart. Tevens heeft Caroline Nagtegaal het rapporteurschap verkregen om namens het gehele Europees Parlement een initiatiefrapport te schrijven over hetzelfde onderwerp. Naast dit rapporteurschap is Caroline Nagtegaal schaduwrapporteur op een meer efficiënte en duurzame zeevaart en op een opinierapport vanuit TRAN op de waterstofstrategie.

In 2020 is Caroline Nagtegaal benoemd tot eerste vicevoorzitter van DARP. Zij richt zich specifiek op onderwerpen als duurzaam transport & mobiliteit, logistiek en handelsrelaties met landen als Bahrein, Koeweit, Oman, Qatar, Saudi-Arabië, VAE en Jemen, alsook de Samenwerkingsraad van de Arabische Golfstaten (ofwel GCC - Gulf Cooperation Council).

In de Commissie economische en monetaire zaken (ECON) stond 2020 in het teken van het grote economisch herstelpakket vanuit de coronacrisis. Dit pakket van 750 miljard euro, bestaande uit leningen en giften, is onderdeel van het akkoord op de meerjarenbegroting 2021-2027 en het eigenmiddelenbesluit. Belangrijke voorwaarden voor Nederland aan dit pakket zijn de economische hervormingen die aan de betalingen verbonden zijn. Deze hervormingen worden ook gemonitord, en wanneer nodig kunnen lidstaten aan de noodrem trekken. Een andere verdienste is de introductie van een rechtstaatmechanisme verbonden aan de meerjarenbegroting. Een wens van de VVD, Renew Europe en Nederland.

Als lid van de Commissie ECON maakt Caroline zich hard voor solide overheidsfinanciën bij de lidstaten en vertrouwen in de financiële sector. Dit zijn dan dossiers rondom de Euro, het Stabiliteits- en Groeipact, banken, verzekeraars, pensioenfondsen, accountancy en nieuwe financiële technologie. Caroline Nagtegaal was rapporteur op de Benchmark Regulation en op een nieuw wetgevend raamwerk voor crowdfunding (European Crowdfunding Service Providers). Verder is zij schaduwrapporteur op het jaarlijkse bankenunie rapport 2020 en het Europese Semester. Het Europese Semester is een jaarlijks terugkomende cyclus voor de beleidscoördinatie op economisch gebied binnen de Europese Unie. Naast de Europese begroting (BUDG) houdt Caroline Nagtegaal namens de VVD-delegatie ook de Commissie werkgelegenheid (EMPL) in de gaten.

Liesje Schreinemacher

- Lid van de Commissie internationale handel (INTA)
- Plv.-lid van de Commissie juridische zaken (JURI)
- Plv.-lid van de Commissie interne markt en consumentenbescherming (IMCO)
- Plv.-lid van de bijzonder Commissie artificiële intelligentie in het digitale tijdperk (AIDA)
- Vice-voorzitter LHTBI-intergroup
- Lid van de delegatie voor de betrekkingen de Verenigde Staten
- Plv.-Lid van de delegatie voor de betrekkingen met Japan

Liesje Schreinemacher is in juli 2019 begonnen aan haar eerste termijn als Europarlementariër. Als lid van de Commissie internationale handel zet Liesje Schreinemacher zich in voor het sluiten en naleven van handelsverdragen met derde landen. Zij is vanuit Renew Europe in het bijzonder betrokken bij de onderhandelingen op het handelsakkoord met het Verenigd Koninkrijk na het vertrek uit de Europese Unie. Dit akkoord ligt ter beoordeling en goedkeuring voor aan het Europees Parlement. Daarnaast vraagt Liesje Schreinemacher aandacht voor de oneerlijke concurrentie van (door de staat gesubsidieerde) bedrijven uit China, of dat nu gaat om investeringen, overnames of openbare aanbestedingen. Een open en eerlijke handelsrelatie met China met wederzijdse markttoegang is van belang voor de Europese Unie, maar de Europese Unie moet niet naïef zijn en de huidige betrekkingen vragen om een kritische houding. Dit geldt ook voor de export van producten voor tweërlei gebruik. Liesje Schreinemacher was het afgelopen jaar schaduw-rapporteur op nieuwe Europese exportregels voor technologieën die gebruikt kunnen worden om de mensenrechten te schenden.

Binnen de Commissie interne markt heeft Liesje Schreinemacher als schaduw-rapporteur op het implementatierapport aanbestedingsrichtlijn defensie met succes aandacht gevraagd voor de toegang van het MKB tot de aanbestedingen. De toegang en mogelijkheden voor het MKB spelen ook een belangrijke rol in het rapporteurschap van Liesje Schreinemacher op de opiniërende MKB-strategie voor een digitale toekomst. Liesje Schreinemacher vraagt daarnaast aandacht voor de snelle veranderingen als gevolg van verdere digitalisering en de ontwikkeling van kunstmatige intelligentie. Die bieden kansen, maar ook uitdagingen. ‘Big Tech’-bedrijven dreigen te domineren en misbruik te maken van een dominante marktpositie. Europese regels zijn nodig om ervoor te zorgen dat het gelijke speelveld voor ondernemers wordt hersteld en gebruikers weer grip krijgen op hun online omgeving. Ook het akkoord dat zij eerder dit jaar als schaduw-rapporteur sloot over Europese representatieve acties versterkt de positie van de consument. Daarnaast bereikte zij een akkoord met de Raad op dossiers die de digitale uitwisseling van (bewijs-)stukken tussen rechtbanken in civiele rechtszaken makkelijker maakt.

Naar aanleiding van de verkiezing van Joe Biden als nieuwe president van de Verenigde Staten heeft Liesje Schreinemacher in het Europees Parlement de hoop uitgesproken dat de Europese Unie weer samen met haar trans-Atlantische partner kan optrekken onder het leiderschap van Biden. Deze relatie zal niet hetzelfde zijn als vroeger, maar we moeten een gezamenlijk ambitie hebben op het herstel van multilateralisme, veiligheid, open handel en de aanpak van klimaatverandering. Ook bestaat er een kans om samen te werken op het gebied van nieuwe technologische standaarden. Zo zorgen we ervoor dat deze worden ontwikkeld met onze westerse waarden als uitgangspunt.

Sinds 1 november 2020 is Liesje Schreinemacher vice-voorzitter van de LHTBI-intergroep. Als vice-voorzitter heeft Liesje Schreinemacher zich nadrukkelijk uitgesproken tegen de instelling van ‘homo-vrije’ zones in Polen. Om hier aandacht voor te blijven vragen is op initiatief van onder meer Liesje Schreinemacher de Europese Unie uitgeroepen tot een LHTBI vrijheidszone.

Bart Groothuis

- Lid van de commissie industrie, onderzoek en energie (ITRE)
- Lid van de bijzondere commissie buitenlandse inmenging in alle democratische processen in de Europese Unie, met inbegrip van desinformatie (INGE)
- Ondervoorzitter van de delegatie met Iran.
- Plv.-lid Commissie buitenlandse zaken (AFET)
- Plv.-lid Subcommissie veiligheid en defensie (SEDE)
- Plv.-lid Delegatie voor de betrekkingen met de Parlementaire Vergadering van de NAVO (DNAT)

Op 11 februari is Bart Groothuis met terugwerkende kracht vanaf 1 februari 2020 benoemd als lid van het Europees Parlement. Bart Groothuis was eerder werkzaam voor het ministerie van Defensie bij het Bureau Cyber Security, waar hij van 2014 tot 2020 het hoofd van was. Bart Groothuis maakt zich zorgen om de positie van de Europese Unie, met name op het gebied van digitalisering.

De Europese Unie loopt achter op de rest van de wereld wat betreft innovatie, en dit vergroot de afhankelijkheid van andere werelddelen, zoals China. De Europese Unie zou meer moeten investeren in nieuwe technologieën om koploper te worden, zoals in de ontwikkeling van 6G.

Ook op het gebied van de cyberveiligheid kan er nog veel verbeteren in de Europese Unie. Met zijn achtergrond heeft Bart Groothuis zich ingezet om het rapporteurschap op de wet netwerken en informatieveiligheid (NIS) naar zich toe te halen. Dat is gelukt. Deze wet introduceert minimum cybersecurity eisen voor essentiële publieke en private organisaties en verbetert daarnaast de samenwerking tussen de lidstaten. De komende twee jaar is Bart namens het Europees Parlement hoofdonderhandelaar in de onderhandelingen met de Commissie en de Raad.

Naast digitale innovatie en veiligheid zet Bart Groothuis zich in de Commissie industrie in voor de ontwikkeling van nieuwe energiebronnen en dragers. Bart Groothuis is namens Renew Europe schaduw-rapporteur op de waterstofstrategie. Voor Nederland een belangrijke innovatie. Door de ontwikkeling van waterstof kunnen we verduurzamen en de economische positie van Nederland versterken. Zo kan de haven van Rotterdam profiteren in deze stap naar duurzaamheid, maar is het ook voor Noord-Nederland een enorme kans op banen en economische groei.

Als lid van de Commissie INGE wijst Bart Groothuis op de dreiging van ongewenste beïnvloeding, desinformatie en spionage vanuit derde landen. Hiermee wordt de Europese democratie ondermijnd en vormt daarmee een bedreiging voor onze vrije samenleving. Als Europese Unie moeten we hier niet naïef in zijn en bereid zijn stevige wetgeving op te maken. Ook moet de EU assertiever worden en de kosten van met name hybride dreigingen voor agressoren vergroten door de introductie van collectieve tegenmaatregelen. Vanuit zijn werk in de Commissie veiligheid en defensie houdt Bart Groothuis zich daarnaast bezig met Europese defensiesamenwerking (PESCO) en wapensystemen.

In de delegatie voor de betrekkingen met Iran speelt (nucleaire) veiligheid een grote rol in de werkzaamheden voor Bart Groothuis. Het is belangrijk dat de destabiliserende rol van Iran in de regio wordt tegengegaan en -in het bijzonder- dat Iran terugkeert naar diens verplichtingen onder de nucleaire 'Iran deal' (JCPOA). De Europese Unie moet, als coördinator, proactief het herstel van de JCPOA nastreven door diens 'soft power' optimaal in te zetten.